- -

44 - T - fd - hb

L o n d y n . (PAT).-Znany dziennikarz Edgar Mowrer pisze w "New York Post": xxx

"Saturday Evening Post" oglosil oswiadczenie Forrest Davisa na temat planow swiatowych Roosevelta. Wedkug informacji Davisa Roosevelt mial dojsc do 8 konkretnych wnioskow,ktore jednakowoz w kazdej chwili moga byc zmienione. 1)Nalezy polozyc nacisk raczej na zabezpieczenie pokoju swiatowego,niz na propagowanie zagranica swobod demokratycznych. 2) Zespoly Zjednoczonych Narodow z czasow wojny nalezy rozbudowac w luzny zwiazek wolnych panstw,zespol organiczny i zdolny do rozwoju.3)Niewyrzekanie sie istotnej suwerennosci,ale czeste konsultacje. 4)Zadnej Ligi Narodow i nigdy wiecej Genewy. 5)Plbiscyty dla spornych terytoriow,system mandatow dla obszarow zamieszkalych przez zacofane ludy.6)"Pomocnicze organizacje" pod wspolna kontrola Zjednoczonych Narodow dla wykonania zadan specjalnych charakteru militarnego,czynnego.Takie specjalne komisje moglyby miec rozny sklad,od 4 wielkich mocarstw wykonywujacych zadania policji miedzynarodowej az do malych cial doradczych,zajmujacych sie sprawami waluty,surowcow, handlu itp. 7) Niemieszania sie,o ile mozliwe,Stanow Zjedn. w spory zagranica.Niewysylanie na stale sil zbrojnych Stanow Zjedn. zagranice,ale statutowo przewidziane. Prewencyjne uzycie sil lotniczych Zjedn.Narodow.8)Armie i floty,bazy lotnicze i morskie zachowac maja swoja odrebnosc panstwowa chociaz sluzyc beda celom Zjedn.Narodow.

Mowrer dodaje nastepujace uwagi wlasne :

"Ze stanowiska prawnego, moralnego i organizacyjnego nowy ten system jest skromny. Istota jego jest sila efektywna, ale nie miedzynarodowa.Sily zbrojne 4 mocarstw musza byc polaczone,"prawdziwa wspolnota interesow" zanim alians ten moze przerodzic sie moze w polityczny zwiazek narodow.

Jezeli tej wspolnoty interesow nie osiagnie sie,caly program wynaturzy sie na xxxx nowy system rownowagi sil.Plan Roosevelta nie jest jeszcze porzadkiem swiata. Kresli on obraz swietego przymierza panstw narodowych,w pelni suwerennych, ofiarujacych hojnie "zbiorowe bezpieczenstwo".Nie nalozono zadnych hamulcow na tendencje wielkich mocarstw. Zalozeniem jest,ze panstwa te beda altruistyczne.Jednakowoz historia raczej zadaje temu klam. Zastosowania ograniczen jedynie wobec mniejszych panstw wywola niekonczace sie zadraznienia, ktorych nawet nie zalagodzi istotne utrzymanie pokoju."

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxx

45 - T - fd - hb

L o n d y n , (PAT).-Za posrednictwem Miedz.Czerwonego Krzyza nadeszla wiadomosc,ze w Zakopanem zmarla dziennikarka Zofia Laudyn Chrzanowska,ktora przed wojna byla warszawska korespondentka agencji"Associated Press"oraz " Christian Science Monitor".

[illegible] TELEGRAFICZNY Oddziału Pat w Jerozolimie z [illegible]

44 - T. - Fd - hb

L o n d y n , (PAT).-Znany dziennikarz Edgar Mowrer pisze w "New York Post":

"Saturday Evening Post" ogłosił oswiadczenie Forresta Davisa na temat planów swiatowych Roosevelta. Według informacji [illegible] plan Roosevelta [illegible] do 3 konkretnych wniosków, które jednakowoż każdej chwili mogą być zmienione. 1) Należy położyć nacisk raczej na zabezpieczenie pokoju swiatowego niż na propagowanie zagranicą swobód demokratycznych. 2) Narody Zjednoczonych Narodów z czasów wojny należy rozbudować w luźny związek wolnych państw, zespół organiczny i zdolny do rozwoju. 3) Niewyrzekanie się istotnej suwerenności, ale częste konsultacje. 4) Żadnej Ligi Narodów i nigdy więcej [illegible] 5) [illegible] dla spornych terytoriów, system mandatów dla [illegible] zamieszkałych przez zacofane ludy. 6) [illegible] pod wspólną kontrolą Zjednoczonych Narodów nie wykonanie żadnych specjalnych charakteru militarnego czynnego. Takie specjalne komisje międzynarodowe [illegible] skład. Od 4 wielkich mocarstw wykonywujących zadanie polityki międzynarodowej aż do małych [illegible] dla [illegible] 7) Niemieszanie się, o ile możliwe, Stanów Zjedn. w sprawy zagranicą. Niewysyłanie na stałe sił zbrojnych Stanów Zjedn. zagranicę, ale statutowo przewidziane. Prewencyjne [illegible] Zjedn. Narodów. Siły armie i floty, lotnicze i morskie zachować mają swoją odrębność państwową [illegible] służyć będą celom Zjedn. Narodów.

Mowrer dodaje następujące uwagi własne :

"Ze stanowiska prawnego, moralnego i organizacyjnego nowy ten system jest [illegible]. Istota jego jest siła efektywna, nie [illegible] międzynarodowa. Siły zbrojne 4 mocarstw muszą być [illegible] "prawdziwa wspólnota interesów" zanim siłą tą może przewodzić się może w polityczny związek narodów.

"Jeśli tej wspólnoty interesów nie osiągnie się, gdy [illegible] wyczerpane [illegible] na nowy system równowagi sił. Plan [illegible] nie jest jeszcze porządkiem świata. Kreśli on [illegible] świata [illegible] przyjmie państw [illegible] w pełni suwerennych, [illegible] hojnie "zbiorowe bezpieczeństwo". Nie nałożono [illegible] hamulców na tendencje wielkich mocarstw. Żal zaniem jest, że państwa te będą altruistyczne. Jednakowoż historia [illegible] zadaje temu kłam. Zastosowanie ograniczeń jedynie wobec [illegible] państw wywoła niechybnie się zadraznienia, których nawet nie [illegible] istotne utrzymanie pokoju."

[illegible]

45 - T. - Fd - hb

L o n d y n , (PAT).-Za pośrednictwem Mieda. Czerwonego Krzyża nadeszła wiadomość, że w Zakopanem zmarła dziennikarka Zofia Lindyn Chrzanowska, która przed wojną była warszawską korespondentką agencji "Associated Press" oraz "Christian Science Monitor".

---

46 - T - hb

L o n d y n , (PAT).-Na temat konferencji na Bermudach "Dziennik Polski" komentuje:

"Istnieja dwa wielkie zagadnienia,ktore moga byc rozwiazane w trybie ewakuacji zagrozonej ludnosci.Jednym jest sprawa mordowanych przez okupanta Zydow w Europie,a zwlaszcza w Polsce,o ktorych wywoz,szczegolnie dzieci,czynia starania miedzynarodowe organizacje.

Drugim wielkim zagadnieniem jest sprawa wygnancow polskich w Rosji,odcietych dzis od wszelkich form pomocy.Oba te zagadnienia wysuwaja sie tez na czolo anglo amerykanskiej konferencji w sprawie uchodzcow wojennych,ktora rozpoczela sie na Bermudach.Solidaryzujemy sie calkowicie z holdem,zlozonym W.Brytanii przez amerykanskiego delegata.Narod Polski nigdy nie zapomni pomocy z jaka W.Brytania pospieszyla wielkiej rzeszy polskich wygnancow,otwierajac im swe granice i serca. Lecz wlasnie przyklad W.Brytanii,ktora w krytycznych dla siebie warunkach zdolala tak wiele zdzialac dla innych,wskazuje na szerokie mozliwosci,jakie istnieja obecnie w warunkach o ilez lepszych!

Dotyczy to zwlaszcza Stanow Zjedn.,ktore pod wzgledem wyzyskania swych olbrzymich mozliwosci na rzecz uchodzcow pozostaja znacznie w tyle za W.Brytania.Nie podzielamy przy tym oceny,ze uruchomienie tych mozliwosci moze zaszkodzic wysilkowi wojennemu Sprzymierzonych.Wobec skromnosci wymagan i nieznacznej stosunkowo liczby ludzi,wchodzacych tu w rachube, jedyna praktyczna trudnoscia jest sprawa tonazu,Otoz nikt nie zada,aby przewoz uchodzcow odbywal sie kosztem przewozu dzial czolgow czy zolnierzy.Tonaz,potrzebny dla przewiezienia uchodzcow,moze byc zwolniony przez znikome zmniejszenie spozycia ludnosci cywilnej.Pare gramow chleba czy cukru na osobe zaoszczedzonych w ciagu miesiaca zwolnic moze tonaz,wystarczajacy dla uratowania tysiecy.-

Trzebaby zwatpic w sumienie cywilizowanego swiata gdyby nie zdobyto sie na taka ofiare.Sumienie to sztummowane jest juz oddawna glosem rozpaczy,dochodzacym z Europy,a zwlaszcza z Polski!Dolaczyl sie do niego obecnie glos polskich obywateli z Rosji,wyzutych jednostronnym aktem ze swych praw,na podstawie tej akcji pozbawionych zewnetrznej pomocy,z ktora tak ofiarnie spieszyly im Anglia i Stany Zjedn. Konieczna jest szybka akcja akcja dla ocalenia w pierwszym rzedzie kilkudziesieciu tysiecy dzieci oraz kilkudziesieciu tysiecy ludzi starszych,ktorym dalszy pobyt w tych warunkach grozi zaglada.Reakcje amerykanskiej opinii wskazua,ze glosy wzywajace ratunku nie pozostaja bez echa,lecz budza potrzebe podania reki ginacym w Rosji i Europie.Konferencja na Bermudach powinna te reke podac.

---

46 - T - hb

L o n d y n . (PAT). Na temat konferencji bermudzkiej "Dziennik Polski" komentuje:

"Istnieją dwa wielkie zagadnienia,które mogą być rozwiązane w trybie ewakuacji zagrożonej ludności.Jednym jest sprawa mordowanych przez okupanta Żydów w Europie,a zwłaszcza w Polsce,o których wywóz,szczególnie dzieci,czynią starania międzynarodowe organizacje.

Drugim wielkim zagadnieniem jest sprawa wygnańców polskich w Rosji,odciętych dziś od wszelkich form pomocy.Oba te zagadnienia wysuwają się też na czoło anglo amerykańskiej konferencji w sprawie uchodźców wojennych,która rozpoczęła się na Bermudach.Solidaryzujemy się całkowicie z zdaniem,złożonym W.Brytanii przez amerykańskiego delegata.Naród Polski nigdy nie zapomni pomocy z jaką W.Brytania pospieszyła wielkiej rzeszy polskich wygnańców,otwierając im swe granice i serca. Lecz właśnie przykład W.Brytanii,która w krytycznych dla siebie warunkach zdziałała tak wiele dla innych,wskazuje na szerokie możliwości,jakie istnieją obecnie w warunkach o tyle lepszych.

Dotyczy to zwłaszcza stanów Zjedn.,które pod względem wyzyskania swych olbrzymich możliwości na rzecz uchodźców pozostają znacznie w tyle za W.Brytanią.Nie podzielamy przy tym oceny,że uruchomienie tych możliwości może zaszkodzić wysiłkowi wojennemu Sprzymierzonych.Wobec ogromności wymagań i nieznacznej stosunkowo liczby ludzi,wchodzących tu w rachubę,jedyną praktyczną trudnością jest sprawa tonażu.Otóż nikt nie żąda,aby przewóz uchodźców odbywał się kosztem przewozu dział czołgów czy żołnierzy.Tonaż,potrzebny dla przewiezienia uchodźców,może być zwolniony przez znikome zmniejszenie spożycia ludności cywilnej.Parę gramów chleba czy cukru na osobę zaoszczędzonych w ciągu miesiąca zwolnić może tonaż,wystarczający dla uratowania tysięcy.-

Trzebaby zwątpić w sumienie cywilizowanego świata,gdyby nie zdobyto się na taką ofiarę.Sumienie to szturmowane jest już oddawna głosem rozpaczy,dochodzącym z Europy,a zwłaszcza z Polski.Dołączył się do niego obecnie głos polskich obywateli z Rosji,wyzutych jednostronnym aktem ze swych praw,na podstawie tej akcji pozbawionych zewnętrznej pomocy,z którą tak ofiarnie spieszyły im Anglia i Stany Zjedn. Konieczna jest szybka akcja akcja dla ocalenia w pierwszym rzędzie kilkudziesięciu tysięcy dzieci oraz kilkudziesięciu tysięcy ludzi starszych,którym dalszy pobyt w tych warunkach grozi zagłada.Reakcja amerykańskiej opinii wskazuje,że głosy wzywające ratunku nie pozostają bez echa,lecz będzie potrzeba podania ręki ginącym w Rosji i Europie.Konferencja na Bermudach powinna tę rękę podać.

---

47 - T - hb

L o n d y n , (PAT).-Specjalny trybunal niemiecki w Lodzi skazal na smierc braci:Wladyslawa i Tadeusza Sitkowskich, oraz Boleslawa Bodziaka,oskarzonych o zbrojny opor.Jak podaje "Ostdeutcher Beobachter" z 15 kwietnia skazani nalezeli w 1940 i 1941 roku do t.zw. grupy Habrynia,ktory wmiedzyczasie polegl.

48 - T - hb

L o n d y n , (PAT).-Specjalny trybunal niemiecki w Krolewcu skazal na smierc Gustawa Kurmisal,Litwina z Klajpedy,oskarzonego o" o uczenie szpiegow rosyjskich jezyka niemieckiego."

48 - T - hb

N o w y - J o r k , (PAT).-Wszystkie dzienniki ~~xxxxxxxx~~ niedzielne zamiescily sprawozdania z konferencji na Bermudach i podkreslaja,ze najwieksze przesuniecia ludnosci nastapily w Polsce. Sobotni "Cristian Monitor Science" pisze:

"Okolo 2 milionow Polakow przesunieto na wschod,aby zrobic miejsce dla 600.000 Niemcow."Wszystkie dzienniki podkreslily koniecznosc rozwiazania problemu migracyjnego Europy,w szczegolnosci zas jezeli idzie o ludnosc zydowska.